

Plenaire vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek
Vrijdag 29 maart 2019 (10u. – 12u.)

Notulen P.V. 2019/nr. 1

Leden van de Hoge Raad voor de Statistiek :

De heer P. Deboosere – *Voorzitter*
Mevrouw F. Kirakoya – *Vicevoorzitster*

De heer R. Acx, mevrouw R. Bourdeaud'hui, mevrouw V. Burnel, de heer M. Callens, mevrouw A. Carton, de heer E. Cornelis, de heer D. De Baets, mevrouw G. Desimone, de heer P. Dmitrevsky, mevrouw C. Faes, de heer J. Leroy, de heer G. Loosveldt, mevrouw A. Sierens, mevrouw I. Thomas, mevrouw R. Thys, de heer R. Van Dam, de heer B. Van den Cruyce (voor de heer B. Hertveldt), mevrouw F. Vanderkelen, mevrouw E. Vandervieren, de heer C. Van Laere

Uitgenodigd :

De heer O. Goddeeris – Statbel → Voor punt 4 op de agenda
De heer E. Meersseman – Statbel → Voor punt 7 op de agenda
De heer D. Miel – Statbel → Voor punt 4 op de agenda
Mevrouw A. Pots – Statbel → Voor punt 4 op de agenda
De heer C.-H. Remiche – Statbel → Voor punt 7 op de agenda
De heer Y. Rombauts – NBB → Voor punt 3 op de agenda

Verontschuldigd :

De heer M. Boghaert, de heer S. Brunet, de heer A. Delbarre, de heer K. Grosse-Erdmann, de heer B. Lejeune, de heer K. Neels, de heer P. Teirlinck, mevrouw K. Van Overmeire, de heer R. Van Rossem, de heer N. Waeyaert

Afwezig :

De heer F. Huyghe, de heer F. Jadoul, de heer J. Krott, de heer J.-P. Liebaert, mevrouw V. Maghe, de heer O. Plasman, de heer R. Rollier, mevrouw J. Screurs, de heer R. Van Bulck, de heer V. Vandenberghe, de heer P. Van der Hallen, de heer S. Van de Venster, de heer P. Van Ongevalle

Secretariaat :

De heer Ph. Mauroy – *Secretaris*
De heer C. Cornelis – *Adjunct-secretaris*

Nr.	Agendapunten
I	<p><i>Goedkeuring van de agenda voor de plenaire vergadering van vrijdag 29 maart 2019</i></p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De agenda voor de vergadering wordt unaniem goedgekeurd.</p> <p><i>Opmerking : Het secretariaat heeft per e-mail van 2 april 2019 de powerpointpresentaties van de plenaire vergadering doorgestuurd naar alle leden van de Hoge Raad voor de Statistiek.</i></p>
II	<p><i>Goedkeuring van de notulen P.V. 2018/Nr. 1 van de plenaire vergadering van 23 februari 2018</i></p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De notulen P.V. 2018/nr.1 van de plenaire vergadering van 23 februari 2018 worden unaniem goedgekeurd.</p>
III	<p><i>Vraag om advies : Koninklijk besluit betreffende de inzameling van gegevens met het oog op het opstellen van de driemaandelijke nationale rekeningen</i></p> <p>➤ Toelichting</p> <p>Het Instituut voor de Nationale rekeningen (INR) stelt een reeks statistieken op krachtens artikel 108 van de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen. Een van deze statistieken heeft betrekking op de driemaandelijke nationale rekeningen, waarvan de opmaak is toevertrouwd aan de Nationale Bank van België (NBB) krachtens artikel 109, § 3, lid 1, van dezelfde wet.</p> <p>Krachtens de wet van 21 december 1994 bepaalt de Koning de gegevens die natuurlijke personen en publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen aan de NBB moeten verstrekken voor het opstellen van de statistieken door de NBB waarvan de productie haar door het INR wordt toevertrouwd, en stelt hij ook de procedures voor deze verstrekking vast.</p> <p>Sinds enkele jaren worden het INR en de NBB geconfronteerd met een toenemende vertekening van de driemaandelijke nationale rekeningen. Deze vertekening is te wijten aan het feit dat de omzet die door de btw-eenheden voor btw-doeleinden wordt aangegeven, volledig wordt toegerekend aan de belangrijkste sector van de btw-eenheid, terwijl sommige leden van deze eenheid in werkelijkheid in andere bedrijfssectoren actief zijn. Op basis van de informatie waarover het INR en de NBB momenteel beschikken, kan de omzet van de verschillende betrokken entiteiten niet worden afgeleid uit de totale omzet van de btw-eenheid en worden toegerekend aan de correcte bedrijfssector. Met andere woorden, de bias in de driemaandelijke nationale rekeningen kan niet worden gecorrigeerd op basis van de beschikbare informatie. Deze vertekening neemt ook toe, aangezien elk jaar btw-eenheden worden toegevoegd.</p> <p>Het INR en de NBB hebben de gegevens geïnventariseerd die ze nodig hebben om de bias van de driemaandelijke nationale rekeningen te corrigeren, om de kwaliteit van deze statistieken te waarborgen. Het gaat over een aantal gegevens waarover zij momenteel alleen op het niveau van de btw-eenheid beschikken, maar die zij ook op het niveau van de individuele leden van de btw-eenheid nodig hebben om de genoemde correctie uit te voeren. Meer in het bijzonder gaat het hier om gegevens met betrekking tot een reeks specifieke uitgaande (verkopen) en inkomende (aankopen) transacties van de betrokken ondernemingen die overeenkomen met bepaalde codes van de btw-aangifte.</p> <p>Aangezien het INR en de NBB de relevante gegevens niet kunnen verkrijgen van andere instanties zoals de FOD Financiën, moet de gegevensverzameling worden georganiseerd bij de betrokken leden van de btw-eenheden. Om de kwaliteit van de driemaandelijke nationale rekeningen te waarborgen, is het niet nodig deze gegevens te verkrijgen van de leden van alle Belgische btw-eenheden; het volstaat om de gegevensverzameling te organiseren bij leden van de btw-eenheden waarvan de voor btw-doeleinden aangegeven jaarmet 15 miljoen euro of meer bedraagt.</p> <p>Het doel van het koninklijk besluit, dat hier wordt voorgelegd, is dan ook het verzamelen van bijkomende gegevens die nodig zijn voor het opstellen van kwalitatieve driemaandelijke nationale rekeningen.</p> <p>➤ Bespreking</p> <p>De leden van de Hoge Raad voor de Statistiek formuleren een aantal opmerkingen of verzoeken om aanvullende informatie, onder meer over de drempel van 15 miljoen euro en de mogelijkheid dat deze drempel</p>

	<p>in de toekomst wordt herzien, het verplichte karakter van deze enquête of de mogelijkheid om deze enquête op 1 januari 2020 daadwerkelijk uit te voeren, rekening houdend met de huidige politieke context.</p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De Hoge Raad voor de Statistiek brengt unaniem gunstig advies uit over het voorstel van koninklijk besluit betreffende de inzameling van gegevens met het oog op het opstellen van de driemaandelijke nationale rekeningen, zoals voorgelegd op de plenaire vergadering door de Nationale Bank van België.</p>
IV	<p><i>Vraag om advies : Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 december 1999 waarbij een jaarstatistiek van de exploitatie van bioscoopzalen wordt voorgeschreven</i></p> <p>➤ Toelichting</p> <p>De statistiek over de exploitatie van bioscoopzalen levert jaarlijks het aantal bioscopen, bioscoopzalen, zitjes, aantal toeschouwers, filmvertoningen en de totale bruto-inkomsten (exclusief btw) per gewest en voor België. Het koninklijk besluit van dinsdag 14 december 1999 voorziet een jaarlijkse enquête bij alle instellingen die een bioscoopzaal exploiteren. In de praktijk worden culturele centra van de statistieken uitgesloten. Uit overleg tussen de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium (Statbel) en de gebruikers van deze statistiek blijkt dat de in de enquête gevraagde informatie momenteel niet meer wordt gebruikt. Om deze <i>goldplating</i> tegen te gaan, stelt Statbel twee aanpassingen aan de enquête voor: enerzijds de wijziging van het niveau van de bevraging en anderzijds het schrappen van rubrieken in de uitsplitsingen. Tot nu toe moest de eigenaar van een bioscoop de vragenlijst voor elke geëxploiteerde bioscoopzaal afzonderlijk invullen. Een dergelijke mate van detail is echter niet nodig voor de gebruikers en de afschaffing ervan kan de administratieve last voor exploitanten van bioscopen met meerdere bioscoopzalen aanzienlijk verminderen. Daarom wordt voorgesteld de enquête te organiseren per lokale eenheid in plaats van per zaal, zodat de resultaten in de toekomst per gewest blijven worden geproduceerd. Daarnaast wordt een aantal variabelen niet meer gebruikt. Het gaat over informatie over het type film en de inkomsten, exclusief bruto-inkomsten. Het schrappen van deze variabelen zou het invullen van het formulier door bioscoopexploitanten aanzienlijk vereenvoudigen, zonder de beschikbaarheid van statistieken over de exploitatie van bioscoopzalen te beperken. Daarnaast blijkt ook dat een uitsplitsing van het aantal toeschouwers per kwartaal en per programma niet nodig is.</p> <p>➤ Bespreking</p> <p>De leden van de Hoge Raad voor de Statistiek formuleren één verzoek om aanvullende informatie over het niveau van de bevraging (lokale eenheid), dat voor de organisatie van de enquête is gekozen.</p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De Hoge Raad voor de Statistiek brengt unaniem gunstig advies uit over het voorstel van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 december 1999 waarbij een jaarstatistiek van de exploitatie van bioscoopzalen wordt voorgeschreven, zoals voorgelegd op de plenaire vergadering door de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium.</p>
V	<p><i>Ter informatie : Geïntegreerd statistisch programma 2017 van het IIS – Voorstelling van de stand van zaken</i></p> <p>➤ Toelichting</p> <p>Het samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de nadere regels voor de werking van het Interfederaal Instituut voor de statistiek, van de raad van bestuur en de wetenschappelijke comités van het Instituut voor de nationale rekeningen, verduidelijkt dat het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (hierna het IIS genoemd) jaarlijks een geïntegreerd statistisch programma opstelt. Dit programma bevat afspraken over gemeenschappelijk op te stellen openbare statistieken of acties die de kwaliteit van de statistieken moeten bevorderen en de globale antwoordlast moeten verlagen. De verschillende voorbereidende werkzaamheden voor de uitwerking van een geïntegreerd statistisch programma 2017 werden gerealiseerd binnen een specifieke werkgroep die is opgericht door de raad van bestuur van het IIS en die belast wordt met het programma van statistisch werk.</p>

Deze werkgroep is samengesteld uit het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), het Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique (IWEPS), de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA), de Nationale Bank van België, het Federaal Planbureau en Statbel.

In juni 2016 valideerde de raad van bestuur van het IIS de verschillende samenwerkingsverbanden die in het geïntegreerd statistisch programma 2017 van het IIS dienen te worden opgenomen.

Overeenkomstig het huishoudelijk reglement wordt de samenwerking tussen de partners van het IIS geregeld door *Service Level Agreements* (SLA). De SLA's inzake de samenwerkingsverbanden opgenomen in het geïntegreerd statistisch programma 2017 werden goedgekeurd door de raad van bestuur van het IIS van dinsdag 8 november 2016.

Het betreft de volgende SLA's:

- ✓ 'Onderwijsgegevens en Census 2021': De doelstelling van deze SLA bestaat erin om voor het domein onderwijs de lijst van de te verzamelen gegevens vast te leggen en aanbevelingen te formuleren om de kwaliteit van de onderwijsgegevens te verbeteren.
- ✓ 'Hervorming van de vacaturestatistieken': Deze hervorming heeft als doel de administratieve last te verminderen voor de bedrijven door de statistieken beter af te stemmen op de informatiebehoeften van gebruikers.
- ✓ 'Verbetering van de kwaliteit van de btw-statistieken': De doelstelling is hier de kwaliteit van de btw-statistieken verder te verbeteren. Het gaat hier voornamelijk over het opsporen van bestaande problemen en over door te voeren rechtzettingen.
- ✓ 'Milieu-uitgaven van ondernemingen': De doelstelling van deze SLA is een beter inzicht te krijgen in de milieu-uitgaven van de bedrijven, hetgeen o.m. nodig is om de verplichtingen na te komen vervat in Europese Verordening nr. 691/2011, gewijzigd door Europese Verordening nr. 538/2014, aangaande de uitgaven voor milieubescherming.
- ✓ 'Afbakening en beschrijving van de milieusector': De doelstelling is hier, de milieusector nauwkeuriger te omlijnen en te omschrijven, hetgeen o.m. nodig is om de verplichtingen na te komen vervat in bovenvermelde Europese Verordening, voor wat betreft milieugoederen en -diensten.
- ✓ 'Huurgeschillen voorgelegd aan de vrederechters': De bedoeling is hier aan de FOD Justitie gegevens op te vragen over de vonnissen uitgesproken i.v.m. aan vrederechters voorgelegde huurgeschillen.
- ✓ 'Toegang tot de datawarehouse van de FOD Economie via VPN': Deze SLA heeft als doel de verbintenissen van alle partners vast te leggen m.b.t. de toegankelijkheid via VPN van het *Datawarehouse* van de FOD Economie. Het gaat er vnl. om de technische aspecten te regelen die gepaard gaan met het invoeren van een VPN en met de toegang tot het Datawarehouse via een SAS/Connect-sessie.

De IIS-werkgroep, die verantwoordelijk is voor het programma van statistisch werk, heeft vervolgens de voortgang van het werk gevolgd van de verschillende ad-hocwerkgroepen die zijn opgericht om dit geïntegreerd statistisch programma voor 2017 uit te voeren en overeenkomstig de bovengenoemde Samenwerkingsovereenkomst is vandaag een vertegenwoordiger van de werkgroep gekomen om de Hoge Raad voor de Statistiek te informeren over de uitvoering van dit programma (voor een overzicht van de verkregen resultaten, zie slides 24 tot 39 van de presentatie die tijdens de plenaire vergadering is voorgesteld en bij deze notulen is gevoegd).

➤ **Bespreking**

De leden van de Hoge Raad voor de Statistiek formuleren een aantal opmerkingen of verzoeken om aanvullende informatie, onder meer over de uitvoering van de beoogde maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van de gegevens over het onderwijs (vgl. geïntegreerd statistisch programma 2019) en over de internationale vergelijkbaarheid van deze gegevens (die wordt gewaarborgd omdat Statbel de definities volgt die op Europees regelgevingsniveau zijn overeengekomen en in het kader van werk van Eurostat zijn ontwikkeld), de beschikbaarheid of anderszins van administratieve gegevens op gewestelijk niveau voor het project inzake milieu-uitgaven van bedrijven en de noodzaak om een enquête te organiseren, of over de mogelijkheid om de methodologische nota te lezen die is opgesteld in het kader van het project voor de hervorming van de vacaturestatistieken (over dit laatste punt werd overeengekomen dat het secretariaat dit document als bijlage bij deze notulen aan de leden zou verstrekken).

VI	<p>Ter informatie : Geïntegreerd statistisch programma van het IIS</p> <p>➤ Toelichting</p> <p>De verschillende voorbereidende werkzaamheden voor de uitwerking van een geïntegreerd statistisch programma 2019 werden gerealiseerd binnen een specifieke werkgroep die is opgericht door de raad van bestuur van het IIS en die belast wordt met het programma van statistisch werk.</p> <p>In mei 2018 valideerde de raad van bestuur van het IIS de verschillende samenwerkingsverbanden die in het geïntegreerd statistisch programma 2019 van het IIS dienen te worden opgenomen. Overeenkomstig het huishoudelijk reglement wordt de samenwerking tussen de partners van het IIS geregeld door <i>Service Level Agreements</i> (SLA). De SLA's inzake de samenwerkingsverbanden opgenomen in het geïntegreerd statistisch programma 2019 werden goedgekeurd door de raad van bestuur van het IIS op 27 november 2018.</p> <p>Het betreft de volgende SLA's:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 'Verbetering van de kwaliteit van de btw-statistieken (verlenging)': De doelstelling is de kwaliteit van de btw-statistieken te verbeteren. Het gaat hier voornamelijk over het opsporen van bestaande problemen en over door te voeren rechtzettingen. ✓ 'Gegevens over mobiliteit': De doelstelling is de coördinatie van de verzameling en de verwerking van de gegevens over mobiliteit verbeteren. ✓ 'Census – Woningen': Deze SLA heeft als doelstelling de databank "woningen" van de Census te verbeteren. ✓ 'Nationale enquête – Gender-Based Violence': De doelstelling is de verplichtingen van alle betrokken partijen definiëren door de uitwerking van een organisatorisch en financieel scenario tussen instellingen op verschillende bevoegdheidsniveaus, met het oog op de uitvoering van deze Europese enquête voor België in 2020. ✓ 'Haalbaarheidsstudie over de levering van openbare jaarstatistieken over reizigers- en goederenvervoer per spoor': De verplichtingen van alle partijen die betrokken zijn bij de levering van openbare statistieken over vervoer definiëren. ✓ 'Onderwijsgegevens : opvolging van de actiepunten': De verplichtingen definiëren van alle partijen die betrokken zijn bij de gegevens over onderwijs: opvolging van de overeengekomen actiepunten. ✓ 'Europese Statistiekolympiade' : De doelstelling is de verplichtingen van alle partijen die betrokken zijn bij de organisatie van de Europese Statistiekolympiade definiëren. <p>De IIS-werkgroep, die belast is met het programma van statistisch werk, staat in voor de opvolging van de staat van vooruitgang van de werkzaamheden van de verschillende ad-hocwerkgroepen die zijn opgericht om het geïntegreerd statistisch programma ten uitvoer te brengen. Verder heeft die werkgroep als opdracht besluiten te nemen in kwesties die binnen de ad-hocwerkgroepen niet kunnen worden opgelost.</p> <p>Tot slot zal het IIS overeenkomstig het Samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 de Hoge Raad voor de Statistiek op de hoogte houden van de uitvoering van het geïntegreerd statistisch programma 2019. Een overzicht van de resultaten van dit programma zal dus worden voorgesteld op de volgende plenaire vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek in 2020.</p> <p>➤ Bespreking</p> <p>De leden van de Hoge Raad voor de Statistiek formuleren een aantal opmerkingen of verzoeken om aanvullende informatie, onder meer over de methodologische en budgettaire aspecten van de organisatie van de enquête <i>Gender-Based Violence</i>, of over de verwachte resultaten in het kader van het project inzake de databank 'Woningen' van de <i>Census</i> 2021.</p>
VII	<p>Ter informatie : Aanvraag microgegevens van Statbel voor statistische doeleinden</p> <p>➤ Toelichting</p> <p>De heer Charles-Hubert Rémiche (jurist van Statbel) stelt tijdens de plenaire vergaderingen de opgestelde procedures binnen Statbel voor (gewone, vereenvoudigde of specifieke procedures voor bepaalde partners), om de toegang van de onderzoekers tot hun microdata te verzekeren, namelijk:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een direct voorafgaandelijk contact met Statbel of de statistisch expert van het onderzoeksdomein voor een eerste evaluatie van het veld en de behoeften inzake de aanvraag van gegevens; 2. De formele indiening van de gegevensaanvraag met behulp van het aanvraagformulier en een conformiteitsverklaring;

3. Verzending van de ondertekende documenten, vergezeld van een voorlopig contract;
4. Het Data Protection Officer-team van Statbel zal de aanvraag beoordelen en een advies uitbrengen. Uiteindelijk zal de directeur-generaal van Statbel als verantwoordelijke voor de verwerking beslissen of de data geleverd mogen worden.
5. Bij een positieve beoordeling stelt Statbel het definitieve contract op, dat de aanvrager ondertekent.
6. Na ontvangst van het origineel ondertekende contract, levert Statbel de gevraagde microdata binnen de vooropgestelde leveringstermijnen.

➤ **Bespreking**

De leden van de Hoge Raad voor de Statistiek formuleren een aantal opmerkingen of verzoeken om aanvullende informatie, onder meer over de beschikbaarheid van informatie, de te volgen procedures, op de website van Statbel, de impact van deze nieuwe bepalingen met betrekking tot contracten die bestonden voor de inwerkingtreding van de GDPR, op de gevolgde procedure in geval van een verzoek om een koppeling tussen Statbel-gegevens en gegevens van bijvoorbeeld een andere federale overheid, over de kosten van een gegevensaanvraag voor een onderzoeker, over het belang van de eerste fase (contact tussen de onderzoeker en de expert-statisticus) bij het opstellen van het aanvraagdossier, of over de erkenning van de inspanningen die Statbel zich heeft getroost om de toegang van onderzoekers tot zijn gegevens te vergemakkelijken, alsook over de termijn die is vastgesteld als doelstelling voor de verwerking van deze gegevensaanvragen voor wetenschappelijk onderzoek.

Mededelingen van het secretariaat van de Hoge Raad voor de Statistiek

- **Datums van de volgende vergaderingen**

Het secretariaat heeft een planning opgesteld van de data van plenaire vergaderingen van de Hoge Raad voor de Statistiek in 2019. De twee weerhouden data zijn donderdag 13 juni en 14 november 2019.

Er wordt ook een oproep gedaan aan de leden, die suggesties hebben voor punten op de agenda van een komende plenaire vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek, om deze door te sturen naar het secretariaat (zo mogelijk vergezeld van documenten ter inleiding van de discussie).

VIII

**Volgende plenaire vergadering : 13 juni 2019 om 10u. in de zaal -1A40
van de FOD Economie (North Gate III – Koning Albert II-laan 16, 1000 Brussel)**

[ondertekend]
De Voorzitter,
Patrick DEBOOSERE

De Secretaris,
Philippe MAUROY